

Oblastní galerie Vysočiny v Jihlavě
Komenského 10, 586 01 Jihlava

Zřizovatelem organizace je Kraj Vysočina

Zahájení 4 nových výstav a intervence do galerijního prostoru 1. června

Prvního června se v Oblastní galerii Vysočiny v Jihlavě, v budově v Komenského ulici, otevře blok výstav, spojených tématem spolupráce, komunitního umění a umění ve veřejném prostoru.

Součástí budou výstavy *Z galerie VEN!*, projekt probíhající v rámci Landscape festivalu v Jihlavě, autorský počin rakouského umělce Reinholda Zissera *NOTGALERIE*, představující práci s komunitou umělců na hranici umělecké a kurátorské praxe; práci s uměleckými komunitami v regionálním kontextu představí výstava *Make fiends, not art*, zvukovou mapu řeky Jihlavy portugalský umělec *Rodrigo Paglieri*, a intervenci do galerijního prostoru mezinárodně uznávaný umělec pocházející z Vysočiny *Jiří Příhoda*.

Blok výstav *Krajinou komunit* sdruží výstavy v celé budově galerie v Komenského ulici, propojené tématy spolupráce, komunitního umění a umění ve veřejném prostoru. V rámci bloku se diváci mohou těšit na výstavy věnované umění ve veřejném prostoru *Z galerie VEN!* pod kurátorským vedením Petra Kratochvíla, Dana Mertya a Petry Vlachynské, tematicky i personálně propojené s Landscape festivalem, který bude ve spolupráci s městem probíhat ve veřejném prostoru. Výstava naznačí možnosti, jak s veřejným prostorem pracovat, i to, jak s ním bylo pracováno v posledních 30 letech.

Na téma výstavy budou navazovat i další výstavní projekty, které téma umění ve veřejném prostoru nazírají širěji, z pohledu komunit, ve veřejném prostoru tím či oním způsobem aktivních: Reinhold Zisser představí způsob, jak nad uměním ve veřejném prostoru přemýšlí skupina umělců, kterou soustředil kolem vídeňského projektu *Notgalerie Dreamestate* a nabídne také možnost, jak uvažovat nad kurátorstvím jako přirozenou součástí vlastní umělecké praxe.

Komunitní umělecké praxi se bude také v projektu *Make friends, not art* věnovat Petr Kovář, který zmapuje komunitně laděné aktivity umělců, pocházejících z Vysočiny, kteří, ač často vystudovali klasicky zaměřené obory, po návratu na Vysočinu vycítili potřebu se angažovat právě v rovině vytváření a podporování (umělecké) komunity v místě. Kromě katalogizace těchto aktivit se tak výstava pokusí odpovědět na otázky, kde začíná umělecká praxe, kde končí, a kde začíná praxe kurátorská, či komunitní, a zda je potřeba je oddělovat a srovnáním zahraničního příkladu se pokusí vytvořit platformu k diskusi nad tématem.

Poslední z výstav, které budou součástí *Krajiny komunit*, bude projekt portugalského umělce chilského původu *Rodrigo Paglieriho* ve zvukové galerii *IGLOO* pod kurátorským vedením *Miloše Vojtěchovského*. *Paglieri* vytvoří na základě putování kolem řeky Jihlavy její zvukovou mapu, kterou umístí do galerie *IGLOO*.

Pomyslnou třešničkou na dortu je participace *Jiřího Příhody*, který do krytého renesančního dvora galerie připravil architektonicky pojatou intervenci, ohlížející se za konvolutem performancí a intervencí zastřešené tématem *Sochařského parku Roštejna* z počátků jeho tvorby. *Jiří Příhoda* je původem z Vysočiny, ale dnes patří k mezinárodně úspěšným umělcům. Jeho účast tak uzavírá pomyslný kruh zamýšlení se nad uměním ve veřejném prostoru v rámci Vysočiny.

kontaktní osoba: MgA. Lucie Nováčková / tel. 567 217 133; 737 780 274 / novackova@ogv.cz

Landscape festival, pořádaný ve spolupráci s Bránou Jihlavy, se letos propojil s Oblastní galerií Vysočiny v Jihlavě a zamýšlí se i nad stopou komunit ve veřejném prostoru

Jedenáctý ročník Landscape festivalu spojuje výraznou kulturní stopu města a představuje podobně zaměřené umělecké komunity z regionu i ze zahraničí, a přináší do veřejného prostoru práce renomovaných umělců. Přes 30 instalací zahrnuje dočasné intervence Ivana Kafky, Jiřího Příhody, Jiřího Kovandy a Benedikta Tolara, ale i architektek Pavly Melkové a Lucie Radilové, nebo umělkyně Kosmo_nauty. Téma umění ve veřejném prostoru rozšiřuje také soubor deseti výstav a bohatý živý program v zahajovací etapě Landscape festivalu od 1. 6. do 17. 6. 2023. Oblastní galerie Vysočiny v Jihlavě na první den zahajovací etapy připravila otevření hned pěti výstav sdružených do konvolutu pod názvem Krajinou komunit. Druhého června od 15:00 bude veřejnosti zpřístupněna v ulici Jana Masaryka „městská promenáda“ v rámci projektu SKRZE - MĚSTO. A v sobotu 3. června se uskuteční v Brtnici několik uměleckých happeningů a performancí.

Jihlava je místem s výraznou kulturní stopou, jež byla důležitým podnětem pro kurátorský koncept, nabízející spolu s místními organizacemi (Brána Jihlavy, Oblastní galerie Vysočiny v Jihlavě) jiný pohled na genia loci města. „Festival se neomezuje jen na intravilán města, ale svým přesahem do **Brtnice, Branišova a Humpolce** připomíná významné architekty, výtvarné umělce i zdejší organizátory veřejného života, kteří formovali a formují bohatý kulturní obraz Vysočiny – například Josef Hoffmann, Adolf Loos, Bohuslav Fuchs, Věra a Vladimír Machoninovi, Čestmír a Ivan Kafkovi nebo kulturní zóna 8smička. Mezi vyzvanými autory jsou rovněž významní rodáci a především „lokálové“, kteří svojí tvorbou vytvářejí a formují kulturní niveau Vysočiny,“ popisuje koncept festivalu jeho ředitel Dan Merta. Z třiceti intervencí pak zmiňuje instalaci **Between Conflicts** od **ICE Architects** odkazující na stále přetrvávající konflikty v našem vnitřním i vnějším prostředí na příkladu aktuální války na Ukrajině. Z hlediska historického vývoje pak Dan Merta pokládá za důležitý **Památník odsunutým německým občanům Jihlavy** od Filipa a Šimona Kochanových, který v dočasné instalaci upozorňuje na situaci a způsob odsunu původního německého obyvatelstva z regionu. Nepřehlédnutelnou bude práce Ivana Kafky s názvem **Tři škrty**, která přehradí druhé největší náměstí v České republice 70 000 kilogramy slisovaných PET lahví. **Ivan Kafka** patří k hlavním představitelům českého landartu a je spojen s Farou Branišov, kde začínal se svojí uměleckou tvorbou. Již zmíněná „Promenáda“ v ulici Jana Masaryka představuje spolupráci **CCEA** (Centrum pro středoevropskou architekturu)/**MOBA** se **SUPŠ Jihlava-Helenín** a běžně užívanou ulici promění na jeden týden na přívětivou pěší zónu s velkoplošnou malbou a instalacemi. „Kurátorský koncept letošního ročníku festivalu není postavený na spekulativních či náhodných instalacích; drobnou, ale promyšlenou akupunkturou se snaží propsat do zeleného generelu města nové čtení s historickým odkazem a vytvářet tím netradiční vazby či příběhy pro modifikované vnímání jihlavského veřejného prostoru“ připomíná kurátorka festivalu krajinářská architektka **Lucie Poláčková**.

Kromě řady intervencí ve veřejném prostoru Landscape festival připravil a inicioval řadu výstav, které rozšiřují téma umění a architektury ve veřejném prostoru. Z nich jmenujme například **Topos Vysočina** – vybraný soubor příkladů úspěšné proměny městské krajiny několika měst Vysočiny, **7 Lessons from the European Prize for Urban Public Space** – diskuze nad nejlepšími inspirativními proměnami evropské městské krajiny (Dvůr v ul. Divadelní POLIS), nebo **Industriální situace** (Výrobní areál MP Plastics), která představuje vzorové příklady konverzí průmyslové architektury.

Blok výstav v Oblastní galerii Vysočiny v Jihlavě

Komunitní ladění pokračuje i výstavami v jihlavské OGV v bloku výstav s názvem *Krajinou komunit*. Ten se otevře veřejnosti vernisáží již ve čtvrtek 1. 6. v 17:00. Blok výstav **Krajinou komunit** sdruží výstavy v celé budově galerie v Komenského ulici, propojené tématy spolupráce, komunitního umění a umění ve veřejném prostoru. V rámci bloku se diváci mohou těšit na výstavy věnované umění ve veřejném prostoru **Z galerie VEN!** pod kurátorským vedením Petra Kratochvíla, Dana Merty a Petry Vlachynské, tematicky i personálně propojené s Landscape festivalem, který se ve spolupráci s městem koná přímo ve veřejném prostoru. Výstava naznačí možnosti, jak s veřejným prostorem pracovat, i to, jak s ním bylo pracováno v posledních 30 letech na příkladech více či méně známých realizací od renomovaných umělců – **EPOS 257, Aleš Veselý, Kurt Gebauer, David Černý, Karel Nepraš, Krištof Kintera nebo skupina Ztohoven**. Výstavu *Z galerie VEN!* doplní dva projekty, které téma umění ve veřejném prostoru nazírají širěji, z pohledu komunit, ve veřejném prostoru tím či oním způsobem aktivních: **Reinhold Zisser** představí způsob, jak nad uměním ve veřejném prostoru přemýšlí skupina umělců, kterou soustředil kolem vídeňského projektu Notgalerie Dreamestate a nabídne také možnost, jak uvažovat nad kurátorstvím jako přirozenou součástí vlastní umělecké praxe. Komunitní umělecké praxi se bude také v projektu **Make friends, not art** věnovat **Petr Kovář**, který zmapuje komunitně laděné aktivity umělců, pocházejících z Vysočiny, kteří, ač často vystudovali klasicky zaměřené obory, po návratu na Vysočinu vycítili potřebu se angažovat právě v rovině vytváření a podporování (umělecké) komunity v místě. Kromě katalogizace těchto aktivit se tak výstava pokusí odpovědět na otázky, kde začíná umělecká praxe, kde končí a kde začíná praxe kurátorská, či komunitní, a zda je potřeba je oddělovat a srovnáním zahraničního příkladu se pokusí vytvořit platformu k diskusi nad tématem. „Motto „*Make friends, not art*“, v poslední době často skloňované v souvislosti s přehlídkou *Dokumenta*, není jen komprimací myšlenek a realizací indonéské skupiny *ruangrupa*, která kurátorsky za loňskou tolik sledovanou kasselskou přehlídkou stála, ale dlouhodobou tendencí, která využívá uměleckých prostředků spíše ke komunitním či společenským cílům, než k tvorbě estetických artefaktů,“ popisuje téma výstavy kurátor a umělec Petr Kovář a pokračuje: „*Naslouchání indonéskému hlasu, v mnoha ohledech tak osvěžujícímu v evropském prostředí, tak není konkrétně v tomto smyslu exotickým importem, jako spíše výsledkem místních úvah.*“

Poslední z výstav, které budou součástí *Krajinou komunit*, bude projekt portugalského umělce chilského původu **Rodrigo Paglieriho** ve zvukové galerii IGLOO pod kurátorským vedením Miloše Vojtěchovského. Paglieri vytvoří na základě putování kolem řeky Jihlavy její zvukovou mapu, kterou umístí do galerie IGLOO. Pomyslnou třešničkou na dortu v rámci bloku *Krajinou komunit* je participace **Jiřího Příhody**, který do krytého renesančního dvora galerie připravil architektonicky pojatou fotointervenci, ohlížející se za konvolutem performancí a instalací, zastřešenou tématem Sochařského parku Roštejna z počátků své tvorby. Jiří Příhoda je původem z Vysočiny, ale dnes patří k mezinárodně úspěšným umělcům. Jeho účast tak uzavírá pomyslný kruh zamýšlení se nad uměním ve veřejném prostoru v rámci Vysočiny.

Na otevření Landscape festivalu, který pořádá spolek **Architectura** ve spolupráci s příspěvkovou organizací **Brána Jihlavy** a dalšími partnery jako je **Oblastní galerie Vysočiny v Jihlavě**, **Moravská galerie a kulturní zóna 8smička**, je naplánováno již zmiňované otevření pěti tematických výstav v Oblastní galerii Vysočiny v Jihlavě, sdružených v bloku Krajinou komunit. **Ve čtvrtek 1. 6.** se na vernisáži bloku Krajinou komunit můžeme těšit na setkání s vídeňským umělcem Reinholdem Zisserem nebo Jiřím Příhodou, ale i na hudební doprovod skupiny Lajky nebo křest dosud posledního čísla galerijních novin O_kraj, tentokrát s tématem Umělci-kurátoři.

Hned následující den **v pátek 2. 6.** Landscape festival zahájí dvě výrazná gesta ve veřejném prostoru. Landartový umělec Ivan Kafka na Masarykově náměstí nainstaluje své dílo s názvem **Tři škrty**. Odpoledne pak festival slavnostně otevře promenádu v ulici Jana Masaryka, která na týden promění ulici využívanou především k parkování na pěší zónu s velkoplošnou malbou a instalacemi od studentů SUPŠ Jihlava-Helenín. A připravena je také řada programu, vzniklého z kooperace mezi Bránou Jihlavy, OGV a Landscape festivalem – odpolední vernisáž Zastávky umění, debata o veřejném prostoru, módní přehlídka SUPŠ Jihlava-Helenín, koncert Toot Ensemble nebo komentovaná prohlídka po venkovních intervencích s autory, zakončená v Oblastní galerii Vysočiny v Jihlavě.

V sobotu 3. 6. se koná v areálu společnosti **MP Plastics** vernisáž výstavy **Industriální situace**, kterou zahájí kurátor výstavy **Benjamin Fragner**, zakladatel VCPD FA ČVUT (Výzkumné centrum průmyslového dědictví). Následně se návštěvníci festivalu přesunou do Brtnice (rodného města architekta Josefa Hoffmanna), kde se od 14:00 uskuteční ve spolupráci s Moravskou galerií za účasti předních českých umělců Petra Kvíčaly, Aleše Hnízдила a Michala Sedláka a studentů z Boku Wien několik happeningů a performancí. V podvečer proběhne v **Muzeu Josefa Hoffmanna**, kde se nachází interaktivní instalace pro děti Re-play od studia Herrmann a Coufal, debata o ornamentu v architektuře, designu a umění. Na tu volně naváže posezení u táboráku jako pocta nedávno zesnulému středoevropskému kritiku a teoretiku architektury Janu Taborovi, mimochodem autorovi velmi zajímavého textu o Josefu Hoffmannovi.

Druhý červnový víkend se uskuteční dvoudenní happening **Fara Branišov Open** pod kuratelou fotografa **Jana Bartoše**, který se již více než patnáct let věnuje rekonstrukci fary a zachování odkazu pobytu a dílu Čestmíra a Ivana Kafkových na branišovské faře. Za účasti ředitelky Galerie hlavního města Prahy **Magdaleny Juříkové** a teoretika umění **Jiřího Machalického** se uskuteční debata o tvorbě Ivana Kafky, která se volně propojí Kafkovou uměleckou performancí Vymezení (procházka a vyznačení míst, kde byly od 70. let realizovány jeho landartové instalace). Součástí odpoledne bude i vernisáž výstavy instalací – Eva Jiříčka, Kosmo_nuaty, Jan Haubelt, Jan Baroš, a hudební performance **Aleše Kauera**.

V následujícím týdnu je třeba zmínit zahájení výstavy v **kulturní zóně 8smička: Nic není problém (16. 6.) – autorů Vladimíra 518, Davida Böhma a Jiřího Franty**.. Následující den se uskuteční Happening na suchu i na vodě v místě intervence **Lodě(nice!)** v areálu **Českého mlýna v Jihlavě**.

Červnový program bude ukončen **22. června** debatou **Obraz vesnické krajiny** přední české teoretičky architektury **Jany Tiché**, architektky **Pavly Melkové** a kurátorky letošního Landscape festivalu **Lucie Poláckové**.

Program následujících tří měsíců je možné najít na webech:

<https://www.dojihlavy.cz/>

<https://www.landscape-festival.cz/>

<https://ogv.cz/>

<https://8smicka.com/>

<https://moravska-galerie.cz/kontakt/muzeum-josefa-hoffmanna/>